

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Iran's M.

آئینه ایران

بهرام رحمانی
۲۲ اپریل ۲۰۲۴

طرح «نور» یا «تاریکی» و تشدید جهل جهالت و سرکوب زنان در ایران!

«مهستی گنجوی» زنی استثنایی در تاریخ ادبیات ایران است. وی در نیمه دوم قرن پنجم هجری می‌زیست. او نخستین شاعری بود که از رهایی زن و از شورش علیه نظم مردانه سرود:

ما را به دم تیر نگه نتوان داشت در حجره دلگیر نگه نتوان داشت
آن را که سر زلف چو زنجیر بود در خانه به زنجیر نگه نتوان داشت

او شاعری بود که از خرد انسانی در برابر الهیات دفاع نمود و خردورزی را در برابر دین قرار داد:

پیوسته خرابات ز رندان خوش باد در دامن زهد زاهدان آتش باد
آن دلق دو صد پاره و آن صوف کیود افتاده به زیر پای دردی کش باد

هم مستم و هم غلام سرمستام بیزار ز زهد و بنده رندانم
من بنده آن دم که ساقی گوید یک جام دگر بگیر و من نتوانم

آزادی زن و برابری زن و مرد و همچنین مسئله حجاب اجباری زنان، قدمت طولانی در جامعه ما بوده است. بررسی وضعیت جنبش زنان و نحوه برقراری روابط بین زنان و مردان در ایران، همواره فاجعه‌بار بوده است. به‌سادگی این سؤال را پیش می‌آید که آیا تنظیم و تدوین و تصویب و اجرای قوانین و اجرای آن‌ها در کشور ما، گامی به جلو است یا برعکس، گامی به عقب تلقی می‌شود؟ آیا تاکنون نهضت تساوی‌خواهی، در فرهنگ ما جایگاه ماندگاری پیدا کرده است؟ آیا در حال حاضر، همه زنان در ایران خواستار تساوی حقوق با مردان هستند یا هدف دیگری را دنبال می‌کنند؟ این همه زن سرتاپا سیاهپوش و سرکوبگر در گشت ارشاد و در میان نیروهای مردسالار حکومتی چه جایگاهی دارند؟ آیا اصولاً پیمودن راه برای دستیابی به تساوی میان مردان و زنان در کشور ما لازم و در عین حال ساده بوده است؟ آیا چند درصد از مردان در ایران، معتقدند که تساوی‌خواهی بین زنان و مردان، یک حق مسلم است و به نفع همه جامعه است؟ چرا هنگامی که گشت ارشاد در خیابان‌ها، گیسوی زنان و حتی دختر بچه‌های زیر ۱۸ سال را می‌گیرند و آن‌ها را به شیوه خشن و وحشیانه روی آسفالت می‌کشند تا به درون ون گشت ارشاد بیندازد چرا مردها تماشاگر هستند؟ آیا ایستادن و تماشا کردن به سرکوب سیستماتیک زنان در خیابان‌ها، تأیید همه جنایات جمهوری اسلامی علیه بشریت

نیست؟ آیا ۴۵ سال قوانین مردسالار و مذهبی زن‌ستیز و آزادی‌ستیز، هنوز برای آگاهی عمومی زنان و مردان جامعه ما کم است؟

قدر مسلم این است که باید برای آزادی و رهایی زنان از آپارتاید جنسی جنگید. چرا که در حاکمیت جمهوری اسلامی، هیچ راه دیگری برای رسیدن به آزادی و پایان دادن به این همه وحشی‌گری، وجود ندارد.

همه این وقایع کنونی و پیش‌تر تاریخی، به‌سادگی به ما نشان می‌دهند که به هیچ‌وجه مذهب و صد البته هیچ مذهبی نباید در مدیریت جامعه و امور آموزشی و قضایی کشور نقشی داشته باشد. مذهب باید ۱۰۰ درصد امر خصوصی انسان‌ها تلقی شود و نباید کمترین نقش و دخالتی در امور دولتی داشته باشد.

هر موقع جمهوری اسلامی در تنگنا قرار می‌گیرد و احتمال می‌دهد اعتراضاتی در راه است بلافاصله سرکوب زنان را شدیدتر می‌کند و بهانه‌اش هم «بدحجابی» است. در حالی که هدف اصلی حکومت از سرکوب زنان، زمین‌گیر کردن خانواده و نهایتاً کل جامعه است.

اکنون فقر و بیکاری و گرانی، نفس اکثریت شهروندان ایران را بریده است. به‌علاوه شبح جنگ بین اسرائیل و ایران نیز بر بالای سر جامعه فلاکت‌زده ایران به پرواز درآمده است. در چنین وضعیتی، جمهوری اسلامی نگران خیزش‌های جدید مردمی است و به‌همین دلیل، این حکومت سعی دارد با تشدید سرکوب زنان، زهرچشم از جامعه بگیرد تا کسی جرات اعتراض به خود راه ندهد.

همزمان با تشدید سرکوب وحشیانه زنان و بالا گرفتن واکنش‌ها در شبکه‌های اجتماعی به موج تازه خشونت ماموران گشت ارشاد در جریان بازداشت‌های زنانی که حجاب اجباری را رعایت نمی‌کنند، فرماندهی انتظامی کشور می‌گوید اجرای طرح موسوم به «نور» تداوم خواهد داشت.

نمایش خیابانی نیروهای انتظامی و گشت ارشاد علیه زنان

مرکز اطلاع‌رسانی فرماندهی انتظامی کشور روز جمعه ۳۱ فروردین اعلام کرد: «اجرای طرح نور منطبق با خواست و ساخت عمومی جامعه و مسئولان اجرایی کشور» تداوم خواهد داشت.

اجرای طرح موسوم به «نور» برای مقابله با آنچه مقامات جمهوری اسلامی «مقابله با بی‌حجابی» می‌خوانند، از روز شنبه ۲۵ فروردین شروع شده است.

فرماندهی انتظامی کشور گفته است که «وضعیت عفاف و حجاب در سطح کشور نسبت به قبل از اجرای طرح مطلوب‌تر بوده و این شرایط در روزها و هفته‌های آینده روند بهتر و مناسب‌تری خواهد یافت.»

این بیانیه تصریح کرده است: «برخی شیطنت‌های رسانه‌ای توسط جریان سازی معاندین در اجرای سناریوهای ساختگی بر عزم و اراده پلیس تاثیری نخواهد داشت.»

اجرای طرح موسوم به «نور» در یک هفته اخیر با انتشار تصاویر از خشونت نیروهای گشت ارشاد با زنانی که حجاب اجباری را رعایت نمی‌کنند در شبکه‌های اجتماعی همراه بوده است.

در حالی فرماندهی انتظامی کشور بر تداوم طرح موسوم به نور تاکید کرده است که برخی گمانه‌زنی کرده بودند به دلیل خشونت گشت ارشاد علیه زنان احتمالاً اجرای این طرح متوقف خواهد شد.

در همین زمینه، شورای بازنشستگان ایران روز جمعه سی و یکم فروردین در بیانیه‌ای اعلام کرد که اقدامات جمهوری اسلامی در روزهای گذشته «اعلان جنگ علیه زندگی و آزادی و فرصتی برای تعرض به کل جامعه است.»

این شورا با بیان این‌که خیابان‌ها و میادین شهرهای بزرگ «به صحنه‌های جنگ بدل شده» اعلام کرد: «حکومتی که به شدت از طرف مردم تحت فشار است و موجودیت خود را در خطر می‌بیند با توسل به سرکوب و تعرض به زنان، دنبال عقب راندن این فشار خردکننده بر خود و جلوگیری از شکاف بیش‌تر درون صفوفش است.»

از زمانی که اجرای این طرح تازه آغاز شده، تعداد قابل‌توجهی از زنان جوان در شبکه‌های اجتماعی از برخورد وحشیانه و خشن نیروهای حکومتی با آن‌ها نوشته‌اند.

این خبرها پس از دستور علی خامنه‌ای، رهبر و سردسته چماق‌داران و تروریست‌های حکومت جهل و جنایت و ترور و بچه‌کش، در سخنرانی نماز عید فطر مبنی بر لزوم برخورد با «هنجار شکنی دینی» در جامعه منتشر می‌شود.

یک نماینده مجلس شورای اسلامی می‌گوید «بازگشت گشت ارشاد» مانند «لایحه حجاب و عفاف» طرح دولت رئیسی است و وزارت کشور این موضوع را اداره می‌کند.

در همین زمینه محمد صفری، نماینده مجلس روز شنبه با انتقاد از «طرح نور» گفت: «متأسفانه برخوردهای نسنجیده باعث شده که هزینه‌های بسیار زیادی برای کشور ایجاد شود.»

صفری در گفت‌وگو با خبرنگاری ایلنا، با اشاره به وضعیت اقتصادی و «شرایط خاص» کشور گفت: «با رفتارهای چالشی یا سلیقه‌ای برخورد کردن یا اعمال فشار آن‌چنانی در موضوع حجاب هیچ نتیجه‌ای حاصل نمی‌شود.»

خبرگزاری فارس وابست هبه سپاه پاسداران، در مطلبی با عنوان «۱۰ نکته در باب تذکر رهبر انقلاب برای حجاب» نوشت که «تعارضی میان محتوای تذکر اخیر» با صحبت‌های قبلی علی خامنه‌ای وجود ندارد.

شدت عمل نیروی انتظامی و لباس شخصی در برخورد با زنان مخالف حجاب اجباری به گونه‌ای بوده که حتی اعتراض برخی از نیروهای هوادار جمهوری اسلامی را برانگیخته است که آن را در تضاد با لزوم «همبستگی داخلی» در میانه درگیری با اسرائیل دانسته‌اند.

یورش وحشیانه گشت ارشاد جمهوری اسلامی به زنان به اصطلاح «بی‌حجاب»، درست بعد از دو سخنرانی علی خامنه‌ای در روزهای ۱۵ و ۲۲ فروردین ۱۴۰۳ شروع شد. او در هر دو سخنرانی از سخت‌گیری برای اعمال حجاب اجباری و تحمیل سبک زندگی اسلامی گفت.

رهبر جمهوری اسلامی در سخنرانی نخست گفت: «حجاب حکم مسلم شرعی است و نمی‌توان از آن صرف نظر کرد» و همچنین بی‌حجابی را منتسب به «دشمن» دانست. او در سخنرانی عید فطر امسال هم گفت:

یقیناً نظام جمهوری اسلامی در صدد آن نیست که کسانی را بزور وادار به دین‌داری کند اما در مقابل هنجار شکنی دینی هم وظیفه دارد؛ نباید کوتاهی کنیم، و مسئولین و آحاد مردم و آمرین به معروف و ناهین از منکر، در این زمینه وظیفه خودشان را باید انجام بدهند.

روز شنبه ۲۵ فروردین، طرح «نور» برای مقابله با آنچه حکومت ایران «مقابله با بی‌حجابی» می‌خواند، آغاز شد. اولین تصاویری که از این طرح مخابره شد، حضور پر شمار ماموران نیروی انتظامی، گشت ارشاد، حجاب‌بان‌ها و

ون‌های سفیدی بود که برای بازداشت زنان و دخترانی که تن به «حجاب اجباری» نمی‌دهند، در سطح خیابان‌ها و میدان‌های شهرها، مستقر شده بودند.

شنبه، با شروع طرح موسوم به «نور» موجی جدیدی از برخوردهای خشن با زنان دارای پوشش اختیاری در سراسر شهرهای ایران آغاز شد. خیرها حاکی از بازداشت ده‌ها زن به دلیل رعایت نکردن حجاب اجباری، پلمب مغازه‌ها، توقیف خودروها و همچنین برخورد خشن ماموران انتظامی است. همان و عده‌ای که پلیس پیش از اجرای طرح «نور» در بیانهاش داده بود: «با ناقضان قانون حجاب و عفاف برخورد قانونی خواهد شد.»

از همان اولین ساعات آغاز این طرح، به سرعت روایت‌هایی از برخورد خشونت‌آمیز ماموران آمر به معروف با دختران و زنان بر سر حجاب منتشر شد و به فاصله کوتاهی نیز ویدیویی منتشر شد که بازداشت یک دختر در فلکه اول تهران‌پارس را نشان می‌داد که دو مامور زن و شش مامور مرد او را احاطه کرده بودند و دختر داد می‌زد «ولم کن». در حالی که همچنان صدای فریادهای دختر به گوش می‌رسید، ماموران زن و مرد او را گرفته و با خشونت سوار یک ون سفید کردند.

چند ساعت پس از حمله «محدود» اسرائیل به اصفهان و چند روز پس از آغاز مجدد فعالیت گشت ارشاد در قالب طرح نور، معاون دفتر رهبری از تذکر آیت‌الله خامنه‌ای به برخی مسئولان درباره انجام «کارهای بدون قاعده» درباره حجاب خبر داد.

مهدی فضائی با بازنشر بخشی از سخنان اخیر خامنه‌ای درباره حجاب، در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «به تازگی برخی مسئولان به دلیل کارهای بی‌قاعده تذکر دریافت کرده‌اند.»

در حالی که آیت‌الله خامنه‌ای چندی قبل گفته بودند: «کشف حجاب، هم حرام شرعی است، هم حرام سیاسی است... منتها... دشمن با نقشه و برنامه وارد این کار شده، ما هم باید با برنامه و نقشه وارد بشویم؛ کارهای بی‌قاعده و بدون برنامه نباید انجام بگیرد.»

یک هفته از جدیدترین برنامه سرکوبگرانه جمهوری اسلامی علیه زنان ایران که با نام «طرح سراسری نور» در حال اجراست گذشت. شمار زیادی از زنان در شهرهای مختلف طی هفته‌ای که گذشت بازداشت شدند یا مورد ضرب و جرح، توهین و تحقیر ماموران حکومتی قرار گرفتند. امام جمعه مشهد اما این روند وحشیانه را «تذکر محترمانه و ارشاد» خوانده است!

«طرح سراسری نور» که در ابتدا به‌عنوان طرح عفاف و حجاب از آن نام برده می‌شد، شنبه گذشته ۲۵ فروردین در ایران آغاز شد. اکنون با گذشت یک هفته از اجرای این طرح، به‌نظر می‌رسد جمهوری اسلامی برنامه‌ای سازمان‌یافته

برای محدود ساختن بیش‌تر فضای اجتماعی و سرکوب زنان با هدف راه‌انداختن رعب و وحشت و هراس‌آفرینی در فضای کنونی جامعه طراحی کرده است.

در طول هفته گذشته ماشین‌های گشت ارشاد به خیابان‌های ایران بازگشته و ماموران زیادی در معابر عمومی مستقر شدند.

ویدئوها و تصاویر زیادی از حمله وحشیانه ماموران زن و مرد به زنان و دختران جوان، و کشاندن آن‌ها به درون ون‌های گشت ارشاد منتشر شده است. برخی ویدئوها نیز بیانگر درگیری شهروندان با ماموران، و حتی نجات دادن زنان از دست ماموران است.

در روزهای اخیر و در پی اجرای طرح نور و به خیابان آمدن مجدد گشت ارشاد، ویدئوها و روایت‌هایی از برخوردهای وحشیانه و خشن ماموران گشت ارشاد با دختران و زنان به‌خاطر رعایت حجاب در خیابان‌های تهران و برخی دیگر از شهرها منتشر شد. وحشی‌گری مامورین حکومتی و گشت ارشاد در خیابانی‌ها به حدی چندش‌آور بوده است که عضو دفتر خامنه‌ای از تذکر گرفتن برخی مسئولان از دفتر رهبری به‌دلیل «کارهای بی‌قاعده» در بر خورد با بی‌حجابی خبر داد.

به گزارش عصر ایران، در روزهای اخیر و در پی اجرای طرح نور و به خیابان آمدن مجدد گشت ارشاد، ویدئوها و روایت‌هایی از برخوردهای نامناسب و خشن ماموران گشت ارشاد با دختران و زنان به‌خاطر رعایت حجاب در خیابان‌های تهران و برخی دیگر از شهرها منتشر شد.

این رویدادها واکنش منفی به‌دنبال داشته که نسبت به فعالیت مجدد گشت ارشاد پس از هزینه‌هایی که سال ۱۴۰۱ برای کشور به بار آورد و نیز نوع رفتار ماموران با دختران و زنان، بازداشت و انتقال آن‌ها به کلانتری در حالی که قانون عفاف و حجاب هنوز به تایید شورای نگهبان نرسیده و صورت اجرایی نیافته است، انتقاد داشتند.

روز جمعه سایت‌ها و خبرگزاری‌ها از «تذکر رهبری به برخی مسئولان به دلیل اقدامات نامناسب در برخورد با بی‌حجابی» خبر دادند.

مهدی فضائلی عضو دفتر حفظ و نشر آثار خامنه‌ای در توییتری در شبکه اجتماعی ایکس با ذکر عبارتی از رهبری در مورد کشف حجاب نوشت:

«رهبر انقلاب: کشف حجاب، هم حرام سیاسی و هم حرام شرعی است. منتها دشمن با نقشه و برنامه وارد این کار شده، ما هم باید با برنامه و نقشه وارد شویم؛ کارهای بی‌قاعده و بدون برنامه نباید انجام بگیرد.»

به ادعای او، به‌تازگی برخی مسئولان به‌دلیل کارهای بی‌قاعده تذکر دریافت کرده‌اند. او توضیح بیش‌تری در مورد این تذکر نداده است. برخی سایت‌های وابسته به حکومت اما این «تذکر» را به بازگشت وحشیانه گشت‌های ارشاد به خیابان‌ها نسبت داده‌اند.

ساعاتی پس از انتشار خبر تذکر خامنه‌ای به برخی مسئولان درباره کارهای «بی‌قاعده» در مورد حجاب، فراجا با صدور اطلاعیه‌ای بر تداوم یافتن طرح نور تاکید کرد.

فرماندهی انتظامی کشور اجرای طرح نور را «منطبق با خواست و ساخت عمومی جامعه و مسئولان اجرایی کشور و براساس وظایف محوله به پلیس به عنوان مجری قانون در کنار دیگر ماموریت‌های امنیتی و انتظامی» خوانده و از تداوم آن خبر داده است. این فرماندهی تاکید است: «برخی شیطنت‌های رسانه‌ای توسط جریان سازی معاندین در اجرای سناریوهای ساختگی بر عزم و اراده پلیس تأثیری نخواهد داشت»... البته «پلیس عاری از خطا و اشتباه نبوده و با هرگونه رفتار و کنش اشتباه احتمالی ماموران نیز برخورد خواهد شد»!

رئیس قوه قضاییه جمهوری اسلامی گفته است: در قضیه عفاف و حجاب و برخورد با هنجارشکنان باید با تدبیر و هماهنگی و همکاری عمل شود؛ قطعاً ما نمی‌خواهیم هر فرد کم‌توجه به قوانین در کف خیابان را کیفر کنیم؛ در این زمینه ستاد عفاف و حجاب در وزارت کشور، مسئولیت‌هایی دارد؛ همچنین خطاب به دستگاه‌های امنیتی و اطلاعاتی برای شناسایی عناصری که به‌صورت سازمان‌یافته مبادرت به هنجارشکنی می‌کنند، تاکیدی داشته‌ایم. قطعاً باید به گونه‌ای اتخاذ تدبیر کرد که در قضیه مزبور، از خلاف شرع جلوگیری شود و زمینه سوءاستفاده دشمنان نیز فراهم نشود.

استاندار تهران گفته است: در شرایط کنونی که نیروی انتظامی میدان دار حوزه عفاف و حجاب است، باید دستگاه‌ها ضمن پرهیز از موازی‌کاری، از راهبرد آگاه‌سازی آحاد جامعه، به خصوص جوانان در خصوص فتنه‌های فرهنگی دشمنان استفاده کنند و حول یک محور قرار بگیرند.

سایت عصر ایران هشدار داده است: آن‌طور که آقای رئیسی در دوران تبلیغات انتخاباتی گفته بود، قرار بود به جای: «گشت ارشاد» برای حجاب، «گشت ارشاد مدیران» راه بیندازند.

قرار بود به جای این که زنان و دختران را به زور سوار بر ون کنند و زمینه ساز حوادث تلخی مانند قصه پر غصه مهسا امینی شوند، با مسئولان خطاکار برخورد کنند.

قرار بود به جای تنزل فریضه امر به معروف و نهی از منکر به روسری، صاحبان منصب را که عهده‌دار سرنوشت مردم‌اند، به نیکی امر کنند و از بدی‌ها بازدارند. ...

همین سایت در یادداشت دیگری نوشته است: فقط می‌توان با حسرت و ناراحتی به نتیجه تفکرات‌شان نگاه کرد و با تلخی برای بار هزارم پرسید: «چگونه می‌شود که نه از اتفاقات داستان مهسا امینی درس نگرفتید و نه نگران عواقب وحشتناک این برخوردها بر دیانت مردم نیستید؟ رعایت حجاب که بماند.»

اما به جای همه این‌ها، دیدیم که آیت‌الله کاظم صدیقی امام جمعه موقت تهران و رئیس ستاد امر به معروف و نهی از منکر که مرتکب منکر انتقال باغ ۱۰۰۰ میلیاردی بیت‌المال به خود و پسرانش شده بود، با گفتن «غفلت کردم» مشمول این فریضه و گشت ارشاد مدیران نشد و در عوض، بار دیگر زنان و دختران را با جیغ و داد و کشان‌کشان به داخل ون‌ها بردند تا تجربه شکست خورده گشت ارشاد را برای چشیدن شکستی دیگر تکرار کنند.

موج بی‌سابقه سرکوب و وحشی‌گری علیه زنان در خیابان‌ها، جامعه ایران را تکان داده و اعتراضات و انتقاداتی را موجب شده که تا درون حکومت سرکوب نیز کشیده است. از روز گذشته که سخن خامنه‌ای مبنی بر «تذکر به برخی مسئولین به خاطر بی‌قاعدگی در موضوع حجاب» منتشر شد، این اعتراضات نیز تشدید شده و برخی محافل سیاسی و مطبوعاتی در حکومت از «پایان طرح نور» سخن به میان آورده‌اند.

سایت فرا روز از پایان گشت ارشاد و روسیاهی تندروها خبر داده است.

روزنامه هم‌میهن نوشت: آنچه از مجموع اظهارنظرها بر می‌آید این است که در موضوع برخوردهای پلیسی در باب بی‌حجابی اختلاف‌نظرهای گسترده‌ای وجود دارد و اکثر منتقدان باور دارند نه‌تنها شیوه اخیر منجر به نتیجه دل‌خواه تصمیم‌سازان نمی‌شود، بلکه هم ممکن است نتیجه عکس بدهد و هم آن‌که باعث التهاب اجتماعی شود.

روزنامه ایران، روزنامه دولت هم در این خصوص نوشته است:

رئیس‌جمهور نیز مانند مقام رهبری پس از دریافت گزارش‌ها تذکراتی داده است.

با این «مهدی فضایی» عضو دفتر حفظ و نشر آثار رهبر انقلاب پس از واکنش‌هایی که به تونیت پیشین او در خصوص حجاب شده بود، عقب نشست و در شبکه اجتماعی «ایکس» نوشت: «ممکن است من و شما در خصوص برخی عملکردهای گشت امنیتی اجتماعی و یا اثرگذاری آن حرف داشته باشیم، اما این ربطی به اصل حجاب، ضروری بودن رعایت آن به عنوان یکی از احکام الله و لزوم برخورد مقتضی با افراد هنجارشکن یا فساد سازمان یافته ندارد؛ همین طور لزوم رعایت حرمت پلیس.»

احمد علم‌الهدی امام جمعه مشهد و پدر زن ابراهیم رئیسی، در خطبه‌های نماز جمعه روز ۳۱ فروردین این شهر، گفته یک عده افراد ناآگاه و مغرض برای این‌که اسلام را بکوبند، می‌گویند این حرکت یک برخورد زورمندانه است و این‌طور جلوه می‌دهند که بنای نیروی انتظامی بر برخورد و مقابله است؛ نخیر این‌طور نیست. تشکل‌های حجاب و عفاف به‌همراه طلایه‌داران امر به معروف و نهی از منکر، همراه نیروی انتظامی شده‌اند. رویکرد اصلی طرح نور، تذکر محترمانه و ارشاد است، نه برخورد و اقدام قهری.»

امام جمعه مرتجع مشهد، با بیان این‌که «طرح نور، تذکر محترمانه و ارشاد باکرامت کسانی است که بی‌حجابی دارند» گفته که «در یک محاسبه‌ای که اخیراً انجام شده معلوم است که درصد افراد بی‌حجابی که اصرار بر تخطی از قانون دارند، بخش بسیار محدود و اندکی از جمعیت افراد بی‌حجاب است. به همین دلیل، طرح نور نه به عنوان یک برنامه قهری بلکه در مقام یک طرح تبیینی، ارشادی و فرهنگی مطرح است.»

علی خامنه‌ای، رهبر جهل و جنایت و ترور جمهوری اسلامی روز چهارشنبه ۲۲ فروردین در سخنرانی نماز عید فطر خود با فرمانی جدید به «آمران به معروف» که پیش‌تر آن‌ها را «آتش به اختیار» توصیف کرده بود، از آن‌ها خواست تا «با هنجارشکنی دینی برخورد کنند.»

ساعاتی پس از این دستور علی خامنه‌ای، فرماندهی انتظامی تهران اعلام کرد طرح موسوم به «نور» را برای «مقابله با کشف حجاب» از شنبه ۲۵ فروردین در تهران اجرا می‌کند.

بالاگرفتن موج سرکوب و ایجاد مزاحمت نیروهای موسوم به گشت ارشاد برای شهروندان و انتشار تصاویر و ویدئوهایی از برخوردهای خشن و فیزیکی ماموران گشت ارشاد با زنان و دختران، بحث‌ها و انتقادهای فراوانی را به دنبال داشته است.

نهادهای مختلف حکومتی در خصوص موج اخیر سرکوب‌های اجتماعی که در ادامه اجرای لایحه موسوم به حجاب آغاز شده مواضع مختلفی را اتخاذ کرده‌اند و در برخی موارد، مسئولیت بازگشت برخوردهای شدید گشت ارشاد در خیابان‌ها را به گردن یکدیگر می‌اندازند.

مجتبی ذوالنوری، نایب‌رئیس مجلس شورای اسلامی مدعی شد که برخوردهای گشت ارشاد «متنبه‌کننده، ارشادی و اصلاحی» است و «کسانی که حجاب غیرکاملی دارند داغ و درفش نمی‌شوند.»

ذوالنوری همچنین بدون اشاره به تصاویر و ویدئوهای منتشر شده روزهای اخیر که حاکی از برخوردهای خشن و غیرانسانی با زنان است ادعا کرد که «تندی برخورد، با کسانی است که هنجارشکن متعمد هستند» و افزود که این «داغ و درفش»، برای «سلبریتی‌ها» و کسانی است که به گفته او، «می‌خواهند تمدا با هنجارها، اصول و ارزش‌ها و اعتقادات مردم مقابله کنند و بجنگند.»

در همین حال، روزنامه اطلاعات نیز به حضور گشت ارشاد در شرایطی که به نوشته این روزنامه، «شرایط جنگی» است و «به سرمایه اجتماعی نیاز است» انتقاد کرد.

این روزنامه حضور پررنگ و دوباره گشت ارشاد در خیابان‌ها را از جمله «تصمیمات نسنجیده و نمایشی و پوپولیستی پرهزینه و بی‌فایده» توصیف کرد که «بودجه مملکت را به هدر می‌دهد.»

روزنامه اطلاعات با اشاره به انتشار فزاینده خبرهایی درباره فسادهای فراگیر از جمله پرونده چای دیش و اختلاس‌هایی، از جمله ماجرای زمین‌خواری کاظم صدیقی امام جمعه تهران می‌نویسد که حضور شدید گشت ارشاد «بیش‌تر در خدمت دشمن است تا جبهه خودی.»

این روزنامه، همچنین در مقاله خود شرایط کنونی را شرایطی توصیف می‌کند که جمهوری اسلامی «بیش از همه به حمایت سرمایه اجتماعی در شرایط جنگی» نیاز دارد و نباید «بر افزایش گشت‌های خیابانی عفاف و حجاب» اصرار داشته باشد.

در همین زمینه امیرحسین بانکی‌پور، نماینده اصفهان در مجلس شورای اسلامی مدعی شد که «مسئولیت ون‌های گشت ارشاد با نیروی انتظامی است.»

بانکی‌پور در پاسخ به پرسش خبرنگار شرق، مبنی بر این که چرا در یک سال و چند ماه اخیر خبری از گشت ارشاد در خیابان‌ها نبود، اظهار داشت: «وظیفه فراجا طبق قانون قبل این بوده که با جرائم مشهود برخورد کند.» او افزود: «این سؤال را باید از آن‌ها (نیروی انتظامی) بپرسید.»

در عین حال، جلیل محبی، دبیر سابق ستاد امر به معروف و نهی از منکر، در حساب کاربری خود در شبکه اکس بازگشت گشت ارشاد به خیابان‌ها را از «اقدامات دولت» خواند. محبی در پاسخ به یک کاربر نوشت: «اون متن مرکز پژوهش‌ها کنار رفت متن آقای بانکی‌پور تصویب شد که هنوز قانون نشده، این اقدامات هم کار دولت است بر مدار سابق.»

«یک موتور سبزی‌پوش بی‌سیم زد، یک دفعه یک ون پیدایش شد و پنج زن چادری از آن پیاده شدند و به سمت آمدند. من داد می‌زدم و آن‌ها من را روی زمین می‌کشیدند. یک صدایی از پشت سرم آمد و بعد کمر و پهلویم درد گرفت. سرم سوت کشید و افتادم و وسایلم روی زمین پخش شد.»

این روایت صنم است، یکی از زنانی که در روزهای گذشته به خاطر حجاب اجباری با خشونت بازداشت شده‌اند. برای حفظ امنیت او نامش را تغییر داده‌ایم. صنم می‌گوید هنگامی که ماموران او را سوار ون می‌کردند، طوری کتکش زدند که دچار پارگی کلیه شد.

صنم به بی‌بی‌سی فارسی گفت که موقع بازداشتش زنی در آن طرف خیابان در حال فیلم‌برداری بود. اما به محض این‌که ماموران او را دیدند به سمتش رفتند و با ضرب و شتم بازداشت و سوار ماشین نیروی انتظامی کردند.

صنم می‌گوید در دادسرا شنیده که پرونده کسی که فیلم گرفته از بقیه جدا است و خود فرد هم شب در بازداشت می‌ماند. روایت‌هایی مشابه درباره برخورد با افرادی که از خشونت ماموران تصویربرداری کرده‌اند منتشر شده است.

زنان بسیاری روایت‌های مشابهی از لحظه بازداشت خود منتشر کرده‌اند. برخی حتی تصاویری از آثار کبودی روی بدن خود را به اشتراک گذاشته‌اند.

طرح موسوم به «نور» شنبه ۲۵ فروردین برای مقابله با آنچه حکومت ایران «مقابله با بی‌حجابی» می‌خواند، آغاز شد.

از آن زمان، کاربران زیادی از مشاهدات خود از بازداشت خشونت‌آمیز زنان گفته‌اند. ضرب و شتم، استفاده از شوکر، و حتی آزار جنسی از جمله مواردی است که در این روایت‌ها به چشم می‌خورد. چند روز پیش یک توفان توییتری با هشتگ «جنگ علیه زنان» به راه افتاد.

خشونت عریان ماموران هنگام بازداشت زنان بر سر حجاب در روزهای گذشته به یکی از بحث‌های اصلی در شبکه‌های اجتماعی تبدیل شده است.

صنم می‌گوید پس از بازداشت «از درد به خود می‌پیچید» و خونریزی ادرار داشت. در بیمارستان دکتر به او گفت که دچار پارگی کلیه شده است.

صنم می‌گوید حدود ۳۰ نفر با او در کلانتری به‌خاطر حجاب بودند. او گفت: «بیک دختر دبیرستانی هم بود، با روپوش مدرسه و موهای فر. گریه می‌کرد. بغلش کردم و با او حرف زدم. مرد لباس‌شخصی صدایش زد. گفت امضا کن برو، تو دادسرای نیستی. دختر برگه را نگاه کرد و گریه‌اش شدت گرفت. گفت امضا ندارم، اگر خط بکشم کافی است؟»

او گفت: «در دادسرای ارشاد وقتی قاضی پرسید دفاعی داری یا نه، گفتم چه دفاعی؟ گفت مثلا بگویی پشیمانم. گفتم عکس من چاپ شده و بزرگ و رنگی جلوی شما است، من کلا روسری ندارم، گفت من نمی‌نویسم پشیمان نیستی، می‌نویسم متهم قبول دارد.»

صنم گفت: «شب در بیمارستان از درد به خود می‌پیچیدم. دکتر گفت کلیه‌ات پاره شده است. خنده‌ام گرفت. دکتر گفت خوب است که همچنان می‌خندی. گفتم خنده‌ام از این است که به روز عادی در شهر خودت خانه رو ترک می‌کنی... ولی دیگه سالم بر نمی‌گردی. نه روانت مثل قبله و نه جسمت. ولی باز هم می‌گویی خدا را شکر، چون خیلی‌ها بودند که هرگز به خانه برنگشتند.»

صنم به پرداخت ۳ میلیون تومان جریمه نقدی محکوم شد و به او گفته شد که در صورت تکرار به حبس و ممنوع‌الخروجی محکوم می‌شود، اما می‌گوید: «امکان ندارد دوباره روسری سرم کنم.»

به تازگی ویدیویی یک زن که مقابل مترو تجریش دچار حمله عصبی شده بود در شبکه‌های اجتماعی منتشر شد. یک منبع درباره این ویدیو به بی‌بی‌سی فارسی گفت که این زن که آسم داشته پس از «فحاشی و حمله» ماموران دچار این حمله شده بود.

این ویدیو بسیار در شبکه‌های اجتماعی واکنش برانگیز شده است. کاربران زیادی عکس این زن را در کنار عکس ندا آقاسلطان، که با حالتی مشابه و چشمانی باز روی زمین افتاده بود کنار هم گذاشته‌اند و گفته‌اند که بعد از ۱۵ سال «در روی همان پاشنه می‌چرخد.»

با شدت گرفتن خشونت ماموران علیه زنان برای اعمال حجاب، به نظر می‌رسد که حکومت در تلاش است تا با بازداشت و برخورد با روایان خشونت، روایت‌ها علیه خود را کنترل کند.

در روزهای اخیر برخی از پست‌ها و روایت‌های زنانی که از برخورد خشن ماموران با خودشان بر سر حجاب گفته‌اند، از شبکه‌های اجتماعی حذف شده است. صفحه بعضی از آن‌ها هم مسدود شد. همچنین نهادهای امنیتی با بعضی از زنان که در شبکه‌های اجتماعی عکس‌های بدون حجاب منتشر کرده یا معترض به طرح پلیس بوده‌اند تماس گرفته و آن‌ها را احضار کرده‌اند.

روایت‌ها و ویدیوهای برخورد پلیس گشت ارشاد با زنان، یکی پس از دیگری در شبکه‌های اجتماعی و رسانه‌ها منتشر می‌شد.

دینا قالیباف، روزنامه‌نگار و دانشجوی علوم سیاسی دانشگاه شهید بهشتی که به دلیل حضور در اعتراضات دانشجویی ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ توسط کمیته انضباطی حکم تعلیق از تحصیل دریافت کرده بود از جمله افرادی بود که روایت بازداشت خودش به دلیل نداشتن حجاب در مترو صادقیه تهران و رفتار خشونت‌آمیز پلیس را نوشت.

خانم قالیباف نوشته بود: «در اتاق پلیس ایستگاه مترو صادقیه وقتی اصرار داشتم که مالیات پرداخت می‌کنم و حق استفاده از مترو را دارم، با خشونت من را به اتاقی بردند و به من شوکر زدند.»

او گفت: «تمام مدت دستم را با دستبند بسته بودند و یکی از ماموران به من تعرض جنسی کرد.»

این دانشجوی معترض در حساب کاربری خود در ایکس(توییتر سابق) نوشت روز یکشنبه ۲۶ فروردین در مترو صادقیه توسط گشت ارشاد بازداشت شده و مامورها او را با «خشونت به اتاقی در مترو برده و تمام مدت وقتی دستبند داشته یکی از مامورها به او تعرض جنسی کرده و به صورتش دست زده» است.

یکی از نزدیکان دینا قالیباف به بی‌بی‌سی فارسی گفت دست دینا را با دستبند به دسته صندلی بسته بودند و یک مامور مرد بعد از توهین‌های مکرر به دینا، مهسا(ژینا) امینی و جنبش زن، زندگی، آزادی و تحقیر او، «با حالتی شبیه به نوازش گونه‌های او را لمس کرده» است.

این منبع آگاه می‌گوید: «دینا به دلیل حجاب دستگیر شده بود، به دستش دستبند زدند و وقتی هیچ رضایتی نداشته نباید بدن او را لمس می‌کردند، این مصداق آزار و تعرض جنسی است. آن‌ها مگر به خاطر حجاب کسی را بازداشت نمی‌کنند؟ پس چطور او را لمس می‌کنند؟»

به گفته این منبع آگاه، دینا قالیباف نهایتاً بعد از انتقال به مرکز جدید وزرا که در منطقه گیشا قرار دارد و با اخذ تعهد آزاد شد.

او اما روز دوشنبه و بعد از انتشار روایتش درباره بازداشت توسط گشت ارشاد به دست نیروهای امنیتی در منزلش بازداشت و به مکان نامعلومی منتقل شد. تاکنون نهاد بازداشت‌کننده و علت بازداشت نیز مشخص نیست.

عاطفه محمودی، روزنامه‌نگار ساکن تهران دو روز پیش در حساب کاربری خود در ایکس از بازداشتش توسط گشت ارشاد نوشت: «امروز گشت ارشاد من رو گرفت. به ون سفید بدون علامت(۲ مامور زن و یک سرباز که راننده بود)، سه موتور(هر کدام ۲ مامور مرد) و یک ماشین با ۲ مامور مرد، یهو دورم رو گرفتن! یعنی ۱۰ مامور برام به صف شدند.(منهای راننده ون) انگار می‌خواستن یه خلافکار خطرناک رو بگیرن. با ادبیات تند باهامون رفتار کردن. در

اعتراض به این‌که کجا می‌برید و این چه رفتاریه؟ یکیش جواب داد: ...خورش به تو نیومده. اون یکی رو بهش گفتم هنوز که قانونی تصویب نشده، شروع به داد و بیداد کرد. تهدید کرد که نگهت می‌دارم تا یاد بگیری زبون‌درازی نکنی! البته بعد از تعهد آزاد کردن.»

همان روز شنبه نیز ویدیوی زنی منتشر شد که در خودرواش نشسته بود و در حالی که اشک می‌ریخت، توضیح می‌داد ماموران گشت ارشاد چگونه با خشونت سعی داشتند او را بازداشت کنند، اما مردم مانع شدند.

این زن چنین روایت می‌کند: «سر خیابان فتحی شقاقی وسط خیابان یک مامور مرد ابتدا به من نزدیک شد، سپس چند مامور زن آمدند و در حالی که وسط خیابان شلوغ به زمین افتادم، مامورها همچنان سعی داشتند من را با خودشان ببرند اما موفق نشدند.»

این زن در ادامه می‌گوید زنان چادری حجاب‌بان از او فیلم می‌گرفتند و به او می‌خندیدند.

کاربر دیگری به نام «مهلا» تصویری از داخل ون گشت ارشاد منتشر کرد که هنگام بازداشت گرفته بود. ونی که صندلی‌های آهنی در دو طرف آن جوش خورده و درها و پنجره‌ها نیز با میله‌های آهنی شبیه به تور محکم حفاظت شده تا هیچ امکان فراری وجود نداشته باشد.

یک کاربر به نام حسین فقیهی نیز درباره بازداشت خشونت‌آمیز یک دختر دانش‌آموز نوشت: «دختر بچه نهایتاً ۱۷ ساله‌ای را در خیابان ولیعصر تقاطع عباس‌آباد، به طرز وحشتناکی دستگیر کردند و بردند. نرده‌ها را گرفته بود و گریه می‌کرد. مامور زن با مشت روی دستش کوبید و مامور مرد با دستانش مشت دخترک را باز کرد و گیس‌کشان بردند به ون.»

روز سه‌شنبه گذشته در سندج کتاب‌فروشی «ژیرا»، متعلق به ژینا مدرس گرگی، فعال حقوق زنان به دلیل آن‌چه «عدم رعایت حجاب» عنوان شده، پلمپ شد.

بر اساس گزارش‌ها، تا کنون بخشی از زنان بازداشت‌شده در تهران به اداره آگاهی، کلانتری‌ها و مرکز مبارزه با مواد مخدر در خیابان نیلوفر منتقل شده‌اند.

بر اساس گزارش‌ها، از روز شنبه تا امروز صدها زن در شهرهای مختلف کشور از جمله تهران و کرج، به دلیل سرپیچی از رعایت حجاب اجباری بازداشت شدند.

آیدا، خواهر نیکا شاکرمی، به «جرم نداشتن حجاب اجباری» در بازداشت است. نسرین شاکرمی، مادر نیکا شاکرمی که نامش در اعتراضات «زن، زندگی، آزادی» در جهان پراوازه شد، روز پنج‌شنبه ۳۰ فروردین، خبر داد که آیدا، دیگر دخترش، یک روز است در بازداشت به سر می‌برد.

خانم شاکرمی در حساب شخصی‌اش در اینستاگرام نوشت: «دیروز دخترم آیدا توسط پلیس امنیت اخلاقی تهران به جرم نداشتن حجاب اجباری بازداشت شده و تا به حال در بازداشت به سر می‌برد.»

او هنوز جزئیات بیشتری در این زمینه منتشر نکرده است.

نیکا شاکرمی شامگاه ۲۹ شهریور ۱۴۰۱ در جریان اعتراضات در بلوار کشاورز تهران ناپدید و پس از هشت روز جنازه او به خانواده‌اش تحویل داده شد.

در همین حال، تعدادی از خبرنگاران ساکن ایران از تشدید موج پلمب اماکن تفریحی و کافی‌شاپ‌ها و رستوران‌ها به علت پذیرش زنان مخالف حجاب اجباری خبر دادند. در همین زمینه، ارش هاشمی، خبرنگار ساکن مشهد، نوشت که تنها در ۴۸ ساعت گذشته، ۱۲ کافی‌شاپ، رستوران و بستنی‌فروشی در این شهر به بهانه دفاع از حجاب اجباری توقیف شده و اکنون برگزاری بازی مافیای در کافی‌شاپ‌های مشهد نیز ممنوع شده است.

آیدا شاکرمی (راست)

از طرفی انتشار روایت‌ها و تصاویر این بازداشت‌های خشونت‌آمیز در شبکه‌های اجتماعی بار دیگر ادعای مقام‌های جمهوری اسلامی را مبنی بر «ارشاد کلامی» زنان بی‌حجاب زیر سؤال برده است.

تجارب تاکنونی نشان داده‌اند که بسیاری از زنان با وجود این همه تهدید و سرکوب و زندان، باز هم به اعتراضات خود ادامه می‌دهند و مرعوب فضای رعب و وحشت حکومت نمی‌شوند. برای مثال، قوه قضاییه برای آزاده صمدی، بازیگر، به دلیل حضور با پوشش اختیاری در یک مراسم عمومی حکم عجیبی صادر کرده است. این بازیگر علاوه بر دو سال محرومیت از کار و ممنوعیت شش ماهه برای استفاده از فضای مجازی، ملزم شده تا هر «دو هفته یکبار» به مراکز روان‌شناسی «برای مداوای بیماری ضد اجتماعی خود» مراجعه کند و در نهایت «گواهی سلامت» خود را به مقامات ارائه دهد.

لیلا بلوکات، بازیگر سینما و تلویزیون نیز گفته است در حکمی به ۱۰ ماه حبس تعزیری در یکی از زندان‌های استان سمنان، دو سال ممنوعیت از فعالیت در پلتفرم‌های داخلی و خارجی و بازیگری و تبلیغ و ۵ سال ممنوعیت از فعالیت در فضای مجازی و همچنین مطالعه و خلاصه‌نویسی یک کتاب ظرف یک ماه، محکوم شده است.

بعد از حکم‌های نامتعارف برای این دو بازیگر، افسانه‌های بایگان نیز به حبس و مراجع به مراکز روان‌شناسی محکوم شد. از سوی دیگر و همزمان با اعلام این احکام، همچنان چهره‌های شناخته شده‌ای هستند که به مبارزه حتی در بند نیز ادامه می‌دهند. جلسه دادگاه سپیده قلیان زندانی سیاسی به دلیل تن ندادن او به حجاب اجباری برای حضور در دادگاه لغو شد. این دادگاه قرار بود علنی باشد. خانواده خانم قلیان گفته که مسئولان برگزار کننده دادگاه، او را برای پوشیدن حجاب اجباری زیر فشار گذاشتند اما او حاضر به این کار نشد.

قلیان که پیش از این ۵ سال در زندان بود پس از آزادی فیلمی منتشر کرد که او در مقابل زندان و بدون داشتن روسری با صدای بلند علیه خامنه‌ای شعار سر می‌دهد. این آزادی چند ساعت بیشتر طول نکشید که در راه بازگشت به خانه توسط ماموران بازداشت شد و اخیر نیز به ۲ سال زندان محکوم شده است.

روی آوردن به خشونت علیه زنان و به‌طور کلی علیه مخالفان در تاریخ جمهوری اسلامی چیز تازه‌ای نیست. در سال ۱۳۹۳ نیز افرادی برای برخورد با زنان بدحجاب به گفته خودشان به‌صورت برخی از زنان اصفهانی اسید پاشیدند. در جریان این اسیدپاشی سرپالی حداقل چهار زن جوان به‌شدت آسیب دیدند و یک زن دیگر بر اثر سوختگی شدید جان خود را از دست داد و عاملان این اسیدپاشی‌ها هرگز پیدا نشدند.

برخی از شهروندان اصفهانی در آن زمان گفته بودند که پیام‌هایی به تلفن همراه شهروندان این شهر ارسال شده بود که در آن تهدید شده بودند در صورت بدحجابی روی آن‌ها اسید پاشیده می‌شود.

علاوه بر این حکومت در سال‌های اخیر بارها زنان موافق پوشش اختیاری را برای اعتراف اجباری جلوی دوربین‌های صدا و سیما نشانده است. اعتراف تلویزیونی دختران رقصنده اکباتان و سپیده رشنو نمونه‌ای از این نوع برخوردها هستند.

چند ماه پس از اعتراضات نیز مسمومیت‌های زنجیره‌ای در مدارس عمدتاً دخترانه ایران به وقوع پیوست که مخالفان آن را به حکومت نسبت دادند ولی حکومت با تکذیب آن اعلام کرد که عاملان این حملات را شناسایی خواهد کرد. اما این پرونده نیز همچنان بی‌سرانجام باقی مانده است.

به بازداشت‌شدگان گشت ارشاد توهین‌های جنسی می‌شود و کتک می‌خورند

شماری از زنان مخالف حجاب اجباری که در روزهای گذشته به دست ماموران گشت ارشاد بازداشت شده‌اند، از ضرب‌وشتم شدید، تعرض و آزار خود در زمان بازداشت خبر داده و گفته‌اند ماموران پلیس و نیروهای لباس شخصی در زمان دستگیری زنان به آن‌ها توهین‌های جنسی می‌کنند.

اگرچه هنوز لایحه عریض و طویل «حجاب و عفاف» بین مجلس و شورای نگهبان در رفت و آمد است، و همچنین هرگز همه‌پرسی در سنجش افکار عمومی مبنی بر قوانین حجاب در ایران صورت نگرفته است، اما عباسعلی محمدیان، فرمانده انتظامی تهران بزرگ دلیل اجرای «طرح نور» و برخورد با آنچه حکومت بی‌حجابی می‌خواند را «رعایت قانون» و «مطالبه مردم متدین» عنوان کرد. او در این باره گفت:

این موضوع هم قانونی است و هم درخواست مردم است. پلیس به درخواست مردم مومن و متدین کشورمان و انتظاراتی که از جامعه اسلامی دارند، عمل کرده و با افرادی که ناهنجاری‌های اجتماعی مانند بی‌حجابی را ترویج می‌دهند، برخورد می‌کنند.

لایحه «حجاب و عفاف» بار اول توسط قوه قضاییه در ۹ ماده به دولت ابراهیم رئیسی داده شد. دولت، ۶ ماده دیگر به آن اضافه کرد و برای بررسی به مجلس سپارد. مجلس یازدهم نیز در ابتدا آن را به ۶۰ ماده، سپس ۷۰ ماده و در نهایت به ۷۱ ماده افزایش داد و برای تایید به شورای نگهبان فرستاد. لایحه مذکور هنوز از سوی شورای نگهبان تایید نشده و مشخص نیست استناد نیروی انتظامی به کدامین قانون است.

در همین رابطه، روزنامه «اعتماد» در گزارش ۲۵ فروردین‌ماه خود با طرح این ابهام که لایحه «حجاب و عفاف» به مرحله قانون نرسیده نوشت:

آیا منظور مسئولان نیروی انتظامی از قانون حجاب، همان بخش‌نامه خیلی محرمانه‌ای است که وزارت کشور خطاب به برخی وزارتخانه‌ها، دستگاه‌ها، ارگان‌ها و نهادها عملیاتی کرده بود یا این‌که پای مصوبه دیگری در میان است که افکار عمومی و رسانه‌ها از آن بی‌خبر هستند؟

این روزنامه، همچنین یادآور شده است برخی معتقداند اظهارات مسئولان نیروی انتظامی مرتبط با اظهارات اخیر محسن اژه‌ای، رئیس قوه قضائیه است که در آن «دستگاه قضایی همان ۹ ماده مورد نظر خود در لایحه ابتدایی را احصاء کرده و آن‌ها را برای اجرا به وزارت کشور ابلاغ کرده است. وزارت کشور هم پس از بررسی‌های اجرایی آیین‌نامه آن را تهیه و برای اجرا به نیروی انتظامی ابلاغ کرده است.»

در همین زمینه، مهدی باقری، عضو کمیسیون ویژه بررسی لایحه «عفاف و حجاب» اخیراً در مصاحبه‌ای در مورد ابهام‌های شورای نگهبان نسبت به این لایحه گفته است:

درباره متن قانون ابهامی وجود ندارد، بلکه شورای نگهبان در مورد نحوه اجرای این قانون با ابهاماتی مواجه است که آن‌ها باید الان شفاف شود که این قانون در اجرا، متوقف یا لوٹ نشود. لذا همه ابهاماتی که شورای نگهبان مطرح می‌کند، در راستای تحکیم این قانون است.

همچنین این نماینده مجلس در مورد محرومیت‌های اجتماعی زنان با پوشش اختیاری، به‌جز جریمه نقدی، انفصال از خدمت کارمندان، حبس، توقیف خودرو و پلمب کسب و کار، گفته است:

تخطی از قانون به عنوان سوءپیشینه فرد تلقی خواهد شد، علاوه بر این فردی که قانون حجاب تخطی کرده از خدماتی که در کشور می‌گیرد محروم می‌شود که یکی از آن‌ها سفر خارجی است.

در همین رابطه، روزنامه «شرق» از قول سیدمهدی جنتی، وکیل دادگستری، با اشاره به متن ماده ۶۳۸ قانون مجازات اسلامی نوشت:

اساساً مامور نیروی انتظامی به‌عنوان ضابط نمی‌تواند مرجع تشخیص این باشد که زنی حجاب شرعی دارد یا نه. صرفاً اگر جرمی در زمینه جرائم مشهود قرار بگیرد، می‌توانند این موضوع را به مراجع قضایی گزارش کنند و این مراجع فرد مورد نظر را به اتهام رعایت‌نکردن تبصره ماده ۶۳۸ قانون مجازات، تعقیب کیفری کند.

محمدجعفر منتظری، رئیس دیوان عالی کشور اخیراً در جلسه شورای معاونین اظهار داشته است:

فرمایشات اخیر رهبر معظم انقلاب در مورد موضوع عفاف و حجاب، حرمت شکنی در ماه مبارک رمضان و روزه خواری فصل الخطاب است.

او همچنین با اشاره به سخنرانی خامنه‌ای در عید فطر افزوده:

مسئولین ذریب با عنایت به مطالبه جدی مردم مومن و متدین ایران اسلامی باید به وظایف و تکالیف شرعی و قانونی خود عمل نمایند و در این زمینه نباید از توطئه‌های دشمنان خارجی و عناصر خائن داخلی در عرصه‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی غفلت کرد.

احمدرضا رادان، فرمانده کل انتظامی در مورد تشدید برخوردها و اجرای «طرح نور» گفته:

این طرح در حوزه صنوف هم اجرا می‌شود و صنوفی که متصدیان‌شان کشف حجاب می‌کنند مورد توجه جدی قرار می‌گیرند، البته در وهله اول تذکر و برای بار دوم پلمب می‌شوند.

لشکرکشی حکومت علیه زنان در خیابان با چنان گستردگی، بربریت و خشونت همراه است که بسیاری از ناظران و فعالان آن را «بی‌سابقه» توصیف می‌کنند. بنابر برخی گزارش‌ها در نخستین روز اجرای این لشکرکشی خیابانی علاوه بر خشونت‌های زبانی و فیزیکی فراوان، حدود ۵۰۰ زن دستگیر شده‌اند. حکومت اسلامی جنگ گسترده خود علیه زنان را در شرایطی که وضعیت «نیمه جنگی» است و تمام توجهات به خصوص در سطح بین‌المللی به عاقبت فاجعه‌بار کشمکش‌های اسرائیل و جمهوری اسلامی معطوف شده به راه انداخته است تا این سرکوب گسترده در سکوت هر چه

بیشتری صورت بگیرد. از سویی با راه‌اندختن رعب و وحشت در جامعه، از مردم زهرچشم بگیرند تا جرات اعتراض به خود راه ندهند.

جلوگیری از «سوءاستفاده دشمن» از این لشکرکشی خیابانی تکیه کلام هر مقام دولتی و فرماندهان نظامی سپاه است که این روزها پیرامون پوشش زنان حرف می‌زند.

این بربریت و خشونت گسترده علیه زنان بی‌دفاع در خیابان‌ها، آن‌قدر شدید است که حتی برخی مقامات سابق و فعلی را به وحشت انداخته و اعتراض‌هایی را در میان آن‌ها برانگیخته است.

گشت ارشاد در حالی دوباره با شکل و شمایلی متفاوت، اما با برخوردهای قهرآمیزتر به خیابان‌های ایران بازگشته که تنها یک سال و نیم از جنبش اعتراضی زن، زندگی، آزادی که بعد از کشته شدن مهسا (ژینا) امینی در بازداشت گشت ارشاد آغاز شد، می‌گذرد.

اعتراضاتی که به کشته‌شدن صدها تن انجامید و طولانی‌ترین و گسترده‌ترین اعتراضات طی ۴۵ سال گذشته بود. مردم ایران، تاریخ سخت و پیچیده‌ای را از سر می‌گذرانند. شاید در نیم قرن گذشته، مردم ایران به این حد دچار اختناق و سرکوب و فلاکت اقتصادی نشده بودند. هم‌زمان جنگ جدید هم بالای سر مردم ایران به پرواز درآمده است.

اگرچه برخی از شهروندان ایرانی، بازگشت و ن‌های گشت ارشاد و ماموران مبارزه با حجاب اختیاری به خیابان‌ها را باعث گسترش وحشت در جامعه می‌دانند اما برخی دیگر بر این نظرند که فشارهای پلیسی دیگر کارساز نیست و زنان تن به حجاب اجباری نخواهند داد.

«کمیته حقیقت‌یاب سازمان ملل متحد» در گزارش ۸ مارس-۱۸ اسفند ۱۴۰۲، جمهوری اسلامی را برای رفتارهای از قبیل «خشونت و تعقیب و آزار جنسی و جنسیتی» علیه زنان در جریان اعتراضات ۱۴۰۱ با «موارد جدی نقض حقوق بشر» متهم به «جنایات علیه بشریت» کرده است. با وجود این جمهوری اسلامی نه تنها از اعمال تبعیض و خشونت زنان دست نکشیده، بلکه با طرح جدید موسوم به «طرح نور» خشونت‌ها را تشدید کرده است.

البته پیش از این نیز حکومت ایران با استقرار ماموران در ایستگاه‌های مترو، توقیف خودروها، پلمپ کردن کافه‌ها و رستوران‌ها و خودداری ادارات و وسایل نقلیه عمومی از ارائه خدمات به زنان بدون حجاب، سعی در سرکوب مطالبات زنان از خواسته‌هایشان از جمله پوشش اختیاری داشت اما در مقابل، بسیاری از زنان کوتاه نیامدند. حتی تهدید پلیس ایران برای نصب دوربین برای شناسایی دختران و زنان بدون حجاب نیز کارساز نشد.

در نهایت نهادهای حکومتی بار دیگر، به گشت‌های ارشاد و البته با برخوردهای قهرآمیزتر و وحشی‌تر روی آورده‌اند. البته روی آوردن به چنین برخوردهایی قهرآمیزی علیه زنان آزادی‌خواه و برابری‌طلب در تاریخ جمهوری اسلامی ایران، موضوع جدیدی نیست. هنوز یک ماهی از پیروزی انقلاب سال ۱۳۵۷ نگذشته بود که خمینی، بنیان‌گذار و نخستین رهبر جمهوری اسلامی، فرمان رعایت حجاب اسلامی را صادر کرد.

شایان ذکر است که آغاز طرح جدید پلیس ایران برای مقابله با حجاب اختیاری که با حمله موشکی و پهبادی ایران به اسرائیل هم‌زمان شده است، نشان از آن دارد که حکومت از اعتراضات احتمالی مردم وحشت دارد و با تشدید سرکوب زنان و با آفریدن رعب و وحشت بر این تصور است که جلو اعتراضات احتمالی را بگیرد.

جمهوری اسلامی، تنها وظیفه که به نیروهای سرکوب‌گر خود تفهیم کرده است برخورد وحشیانه و با خشونت تمام با زنان و دختران آزاده است که قوانین ارتجاعی و زن‌ستیز و آزادی‌ستیز حکومت را رعایت نمی‌کنند.

اما این حکومت، کمترین اهمیتی به معیشت و زندگی و حتی وقایع طبیعی علیه مردم اهمیتی نمی‌دهد. برای مثال، در حالی که سیل چند استان ایران را گرفتار آبگرفتگی کرده اما همچنان وضعیت استان سیستان و بلوچستان بحرانی‌تر از دیگر نقاط کشور است. شمار جان‌باختگان جدید سیل در این استان، به ۱۸ نفر رسیده و انتقادات از شیوه مدیریت بحران و امدادسانی حکومت ادامه دارد. برخی گزارش‌ها بر ضرورت امدادسانی هوایی به دلیل مسدود شدن راه‌های ده‌ها روستا تاکید دارند.

از هفته گذشته استان‌های بوشهر، «خراسان رضوی» و جنوبی، سیستان و بلوچستان، فارس، کرمان، هرمزگان و یزد دچار سیل و آبگرفتگی شدند.

چهار روز پیش مدیرکل ستاد بحران سیستان و بلوچستان گفت: «همچنان راه ارتباطی ۲۴ مسیر فرعی جنوب استان به‌همراه ارتباط ۳۰۰ روستا به دلیل طغیان رودخانه‌های محلی بسته است.»

همزمان با سیل برق و آب بسیاری از مناطق قطع شد. آرش کردی مدیرعامل توانیر دو روز پیش از قطع شدن برق ۴۴۵ روستا در پی سیل خبر داده و گفته بود: «با وجود بسته بودن راه‌های ارتباطی و سخت بودن امدادسانی، هم‌اکنون وضعیت مساعد شده و از ۴۴۵ روستای بی‌برق در ابتدای حادثه، ۳۸۰ روستا مشکل‌شان رفع شده و اکنون فقط ۶۵ روستا باقی مانده که آنها هم به زودی برق‌دار خواهد شد.»

یعنی وقتی برق قطع می‌شود حتی دسترسی مردم به آب نیز محدود و دکل‌های تلفن قطع می‌شود؛ بنابراین هنوز آمار و اطلاعات دقیقی از این‌که کدام مناطق بیش‌تر درگیر بارندگی شده اند وجود ندارد.

شهرهای زیادی به‌همراه بخش‌ها و روستاهای پیرامون با گذشت یک هفته از جاری شدن سیل در وضعیت بحرانی قرار دارند. بارندگی شدید روز سه شنبه ۱۸ فروردین در ۱۹ شهرستان استان رخ داد که بیش‌ترین آن با ۱۲۰ میلی‌متر مربوط به شهرستان «زرآباد» بود.

چشم‌انداز اقتصاد ایران نشان از افزایش تورم و تنگ‌تر شدن فضای معیشتی برای خانوارهای کم‌درآمد و حقوق‌بگیر دارد. یک کارشناسان می‌گویند چهار دهک پایین درآمدی همین حالا هم توان پرداخت اجاره‌بهای مسکن را ندارند. همچنین با توجه به پیش‌بینی افزایش بیش‌تر نرخ ارز در ماه‌های آینده، کارشناسان اقتصادی نسبت به فروپاشی اقتصادی هشدار داده‌اند.

در همین رابطه لطف‌الله سیاهکلی عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی با اشاره به افزایش نرخ دلار در روزهای گذشته و برخی پیش‌بینی‌ها از افزایش قیمت دلار تا ۱۰۰ هزار تومان گفته «وقتی ارز گران می‌شود جیب مردم خالی می‌شود اما اکنون جیب مردم دیگر جایی برای خالی کردن ندارد و جیب‌ها سوراخ شده است.»

این نماینده مجلس شورای اسلامی توضیح داده که «اگر ارز بخواهد به ۹۰ و ۱۰۰ هزار تومان برسد ما باید حتماً فروپاشی اقتصاد را مدنظر داشته باشیم. جیب مردم دیگر جایی برای خالی کردن ندارد، جیب‌ها سوراخ شده است...»

فرشاد مومنی اقتصاددان و استاد دانشگاه هم با انتقاد از ادعاهای دولت درباره بهبود شرایط اقتصادی گفته «شکندگی کشور در برابر فقر افزایش پیدا کرده و در یک دوره سه ساله و در پایان دهه ۱۳۹۰ اندازه جمعیت فقیر ایران ۳ برابر شد.»

هفته گذشته روزنامه «هم‌میهن» در گزارشی به وضعیت معیشتی آموزگاران پرداخته بود که در گرداب فقر گرفتار هستند. در این گزارش آمده بود که «ما کارگریم. حقوق‌مان کارگری است، معیشت‌مان کارگری است، زندگی‌مان کارگری است.»

محمد، آموزگار اهل راسک از توابع استان سیستان و بلوچستان به «هممیهن» گفته «حقوق ما به صورت متوسط ماهی ۶ میلیون تومان است، اما گاهی ۴ میلیون تومان هم پرداخت شده، به هر حال حقوق ما به صورت ماهانه پرداخت نمی‌شود. در حالی که ۵-۶ سال است وزارت آموزش و پرورش در این خصوص وعده می‌دهد.»

افزایش قیمت دلار در روزهای گذشته، ارزش دلاری حقوق روزانه کارگران در ایران را به ۳ دلار کاهش داده است. دولت اعتنایی به وضعیت معیشتی کارگرانی که به قعر خط فقر سقوط کرده‌اند ندارد و نمایندگان مجلس شورای اسلامی نیز با «حرف» و اقدامات نمایشی مانند «پرسش از وزیر» بسنده می‌کنند.

امسال دستمزد ماهیانه کارگران به حدود ۱۱ میلیون تومان افزایش یافته است رقمی که به گفته فعالین کارگری، این مبلغ تنها هزینه‌های ضروری یک هفته تا ۱۰ روز زندگی یک خانوار سه تا چهار نفره کارگری را پوشش می‌دهد.

نه سیل سیستان و بلوچستان، نه دستمزد کارگران، نه کودکان کار، نه بیکاران و نه زیاده‌گردان و حاشیه‌نشینان، امر مقامات و رهبر جمهوری اسلامی و سایر نهادهای وابسته جمهوری اسلامی نیست و طوری وانمود می‌کنند که تنها معضل و کمبود اساسی جامعه ما، نوع لباس و مدل و حجاب اجباری زنان است. آدرس غلطی که جمهوری اسلامی آگاهانه و عمدانه سعی دارد آن را به جامعه تحمیل کند. در حالی که مبارزه برای رفع حجاب اجباری اسلامی، تنها یکی از عرصه‌های مبارزه زنان است چرا که مطالبات اصلی زنان در همه زمینه‌های اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و آزادی و همچنین حقوق برابر با مردان است!

به این ترتیب، در حاکمیت چهل و پنج ساله جمهوری اسلامی زن‌ستیز، آزادی‌ستیز و بچه‌کش جمهوری اسلامی ایران، میلیون‌ها زن با قوانین مردسالار حکومتی و با بهانه‌هایی همچون «ناموس» و «ناموس‌پرستی»، به زنجیر کشیده شده‌اند و گاهی نیز به زندگی‌شان خاتمه داده شده است اما امروز زنان ایران آگاه‌تر و قوی‌تر و جسورتر از هر زمان دیگری از تاریخ ایران هستند.

مقاومت زنان مبارز در مقابل حجاب اجباری و تن ندادن به پوشش‌های تحمیل شده و آپارتاید جنسی از سوی جمهوری اسلامی به زنان، قدمتی چهل و چهار ساله دارد. در طول این چهل و چهار سال صدها هزار ون‌های گشت ارشاد و شکنجه در زندان‌ها را تجربه کرده‌اند. زنانی که مانند فولاد آبدیده شده و توانایی رهبری خیزش‌ها و اعتراض‌ها را پیدا کرده‌اند. زنانی که در خیزش انقلابی پس از جان‌باختن مهسا خوش درخشیدند و اکنون نیز منتظر فرصت مناسب‌تری هستند تا این جنبش خود را مجدداً شعله‌ور سازند و کاخ‌های جمهوری اسلامی را به آتش بکشند و با سرنگونی این حکومت، جهان دیگری بسازند. جهانی مملو از رفاه، آزادی، برابری و عدالت اجتماعی!

یکشنبه دوم اردیبهشت-تور- ۱۴۰۳- بیست و یکم اپریل ۲۰۲۴